

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku R. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanych: [...]

o nieobciążanie odpowiedzialnością z tytułu składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 października 2016 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 30 lipca 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 30 lipca 2015 r. oddalono wniosek R. Z. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej oraz odrzucono skargę kasacyjną wnioskodawcy.

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia było ustalenie, że wnioskodawca w dniu 7 maja 2015 r. otrzymał odpis uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 12 marca 2015 r. Z tego względu termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął w dniu 7 lipca 2015 r. Tymczasem pełnomocnik wnioskodawcy złożył skargę kasacyjną w dniu 13 lipca 2015 r. (data stempla pocztowego).

Wraz ze skargą został złożony wniosek o przywrócenie terminu do jej wniesienia z uwagi na wątpliwości, jakie rodzi moment faktycznego doręczenia stronie wyroku Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem. Z adnotacji operatora wynika, że przesyłka została zwrócona w dniu 13 maja 2015 r.

Dalej Sąd Apelacyjny odwołał się do treści art. 168 § 1 k.p.c., art. 169 k.p.c. i stwierdził, że brak jest okoliczności usprawiedliwiających niedokonanie w terminie czynności procesowej. Z akt sprawy wynika, że wnioskodawca odebrał przesyłkę w dniu 7 maja 2015 r. i o tym fakcie nie poinformował swego pełnomocnika, co wskazuje na niestaranne prowadzenie swych spraw i nie sanuje uchybienia związanego z faktyczną datą złożenia skargi kasacyjnej. W konsekwencji skarga podlega odrzuceniu z mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie złożył pełnomocnik R. Z., zaskarżając je w całości i zarzucając:

- naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 168 § 1 k.p.c. polegające na jego niezastosowaniu i zaniechaniu przywrócenia wnioskodawcy terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, w sytuacji, w której uchybienie strony nastąpiło bez jej winy, lecz w wyniku wpisania błędnej daty przez wnioskodawcę na kopercie, a następnie utwierdzenie się w przekonaniu, że była to data 13 maja 2015 r., gdyż taka adnotacja pojawiła się na portalu internetowym w sekcji sprawdzania informacji o przesyłkach;

- naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi kasacyjnej z uwagi na uchybienie terminu do jej wniesienia, w sytuacji gdy termin powinien zostać przywrócony w myśl art. 168 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przywrócenia wnioskodawcy terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i przyjęcie jej do rozpoznania.

W uzasadnieniu swego stanowiska skarżący wskazał, że przesyłka Sądu została nadana za pośrednictwem operatora pocztowego InPost. Ten zaś wykazał się w sprawie całkowitym brakiem profesjonalizmu, o czym świadczą cztery daty na kopercie (21 kwietnia, 24 kwietnia, 4 maja i 13 maja 2015 r.), przy czym żadna z nich nie koresponduje z datą widniejącą na zwrotnym poświadczeniu odbioru, tj. 7 maja 2015 r. Nadto status śledzonej przesyłki przez Internet wskazuje, że została

ona doręczona w dniu 13 maja 2015 r. o godzinie 14.46, co obrazuje załączony wydruk ze strony operatora pocztowego. Wnioskodawca, dokładając należytej staranności, sprawdził po numerze przesyłki moment jej doręczenia i utwierdził się w przekonaniu, że została ona odebrana w dniu 13 maja 2015 r. Powyższe – zdaniem skarżącego – uzasadnia łagodniejsze potraktowanie nieprofesjonalnego podmiotu (osoby fizycznej) przy ocenie przesłanek do przywrócenia terminu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 14/12, Legalis nr 555744).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie i z tego powodu podlega oddaleniu.

Zasadnicze znaczenie w sprawie niesie za sobą prawidłowe zdekodowanie treści art. 168 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Z zawinionym działaniem mamy do czynienia wówczas, gdy można postawić stronie zarzut niestarannego działania. W katalogu desygnatów tego pojęcia mieści się nieprzestrzeganie wszelkich potrzebnych i możliwych środków ostrożności dla dopełnienia w terminie czynności procesowej, jeżeli skutek tego czynności procesowej nie dokonano w terminie, a z okoliczności przypadku wynika, że przy zachowaniu tej staranności i ostrożności strona dopełniłaby tej czynności w terminie. Uchybienie w tym względzie, spowodowane nawet lekkim niedbalstwem, narusza obiektywny miernik staranności i stanowi podstawę do oddalenia wniosku o przywrócenie terminu, skoro nawet lekkie niedbalstwo świadczy o zawinionym niedokonaniu czynności w terminie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 grudnia 2004 r., I CZ 142/04, LEX nr 277071; z dnia 11 stycznia 2007 r., II CZ 116/06, LEX nr 258551; z dnia 26 kwietnia 2007 r., III CZ 22/07, LEX nr 319631; z dnia 23 listopada 2005 r., II CZ 103/05, LEX nr 188555).

Ocena Sądu Apelacyjnego w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej, skutkująca następnie odrzuceniem tego środka, jest trafna.

Przede wszystkim art. 168 § 1 k.p.c. nie może być interpretowany w sposób rozszerzający, jak usiłuje wykazać skarżący. Zasadniczo czynności procesowe powinny być dokonywane w terminie. Jeżeli pojawia się przeszkoda do dokonania takiej czynności w oznaczonym czasie, to powinna usprawiedliwiać ją obiektywna i niezależna od strony przyczyna. Taką nie jest wadliwie zapisana na kopercie data otrzymania korespondencji, gdyż jest ona następstwem zaniedbania strony w rzetelnym odnotowywaniu istotnych zdarzeń procesowych.

W okolicznościach sprawy skarżący eksponuje nieprofesjonalne działanie operatora, który umieścił na kopercie kilka dat, a żadna z nich nie wskazuje na faktyczny moment doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem. Wątpliwości potęguje – zdaniem autora zażalenia – status przesyłki obserwowany na stronie internetowej firmy InPost.

A *limine* należy podkreślić, że siła podniesionych argumentów jest iluzoryczna, co z łatwością można dostrzec przez staranne odczytanie informacji zamieszczonych na stronie internetowej operatora, a dotyczących historii przesyłki o numerze 217452990007. I tak data 21 kwietnia 2015 r., to moment przyjęcia przesyłki w oddziale operatora w W. i wysłanie jej do oddziału w Ś., by następnie skierować ją w dniu 23 kwietnia 2015 r. do punktu odbioru InPost (ul. K.). Po osobistym odebraniu jej przez wnioskodawcę (w dniu 7 maja 2015 r. i potwierdzeniu tej czynności podpisem, w tym również pracownika punktu odbioru przesyłek, k – 1178) zwrotne poświadczenie odbioru zostało odesłane w dniu 8 maja 2015 r. do nadawcy (Sądu), który odebrał ją w dniu 13 maja 2015 r.

Skuteczne doręczenie wyroku z uzasadnieniem obliguje stronę do zapamiętania tego momentu, gdyż przedmiotowe zdarzenie uaktywnia bieg terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Jeżeli strona miała wątpliwości, kiedy faktycznie odebrała przesyłkę, to z łatwością mogła to zweryfikować przez stronę internetową operatora. Mogła to również uczynić w dniu 9 czerwca 2015 r., składając wniosek o umożliwienie wykonania fotokopii z akt sprawy. W tym kontekście zaniechanie sprawdzenia momentu odebrania przesyłki (odpisu wyroku z uzasadnieniem) nie

może być uznać za niezawinione. Trwający proces pozwolił stronie na zapoznanie się z wizualną treścią otrzymywanych zawiadomień, na których pojawiały się daty wysłania korespondencji i daty przyjmowania jej w oddziałach operatora. Niezależnie od tego osobisty odbiór przesyłki obliuguje do starannego zapamiętania tego momentu, skoro strona zmierza do złożenia skargi kasacyjnej.

Powołanych okoliczności nie zmienia przywołane w zażaleniu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 14/12, które co do zasady nie pozostaje w opozycji do zaprezentowanych wyżej poglądów. Sam fakt, że wnioskodawca nie jest profesjonalistą nie niweczy jego obowiązku odnośnie prawidłowego odkodowania momentu doręczenia przesyłki, jak również rzetelnego odczytywania informacji w historii przesyłki na stronie internetowej InPost. Zamieszczenie w Internecie możliwości kontroli historii przebiegu doręczenia korespondencji sądowej (odpisu wyroku z uzasadnieniem) ułatwia stronie prawidłowe prowadzenie swych spraw. Niestaranna weryfikacja daty doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem za pomocą tego narzędzia powinna być traktowana, jako zawinione działanie w myśl art. 168 § 1 k.p.c.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy uznał zażalenie za bezzasadne, co prowadziło do jego oddalenia na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

kc